

රාජකීය විද්‍යාලය - කොළඹ 07

12 ශ්‍රේණිය

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2024 සැප්තැම්බර්

භෞතික විද්‍යාව I

$$g = 10 \text{ N kg}^{-1}$$

කාලය : පැය 1 මිනිත්තු 40

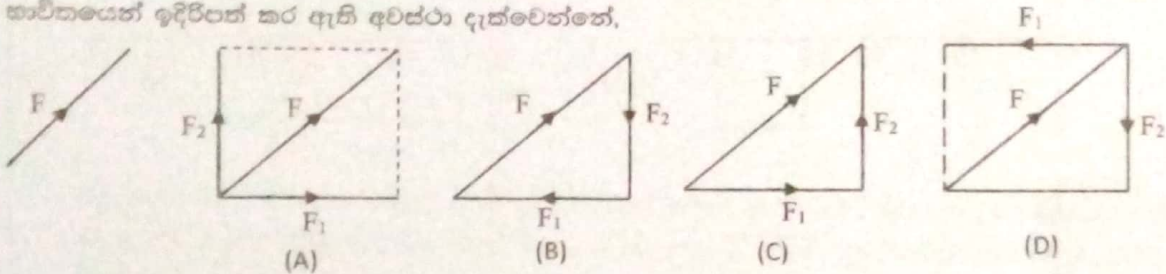
❖ සියලුම ප්‍රශ්නවලට විදිතව පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

01) දක්වා ඇති භෞතික රාශි සංයුක්තයන් අතරින් ඒකක සූර කිරීමේ දී තත්පර (s) ලැබෙන්නේ,

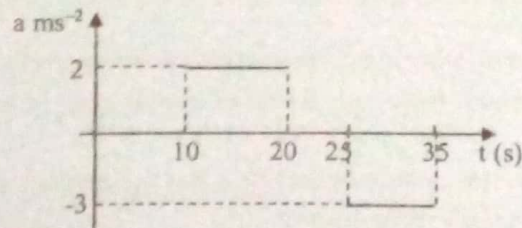
(1) $\frac{\text{ප්‍රවේගය}}{\text{විස්ථාපනය}}$	(2) $\frac{\text{ත්වරණය}}{\text{ප්‍රවේගය}}$	(3) $\frac{\text{කෝණික විස්ථාපනය}}{\text{කෝණික ප්‍රවේගය}}$
(4) සංඛ්‍යාතය x කාලාවර්තය	(5) $\frac{\text{ප්‍රවේග අනුක්‍රමණය}}{\text{විස්ථාපනය}}$	

02) F_1 හා F_2 දෛශික දෙක භාවිතයෙන් දක්වා ඇති F සම්ප්‍රයුක්ත දෛශිකය නිවැරදි ලෙස ආකලන භාවිතයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති අවස්ථා දැක්වෙන්නේ,

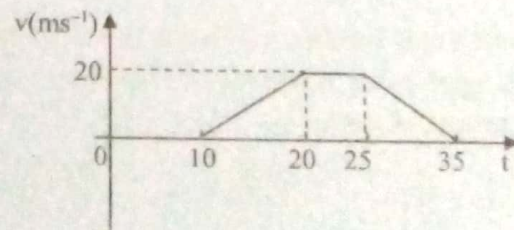
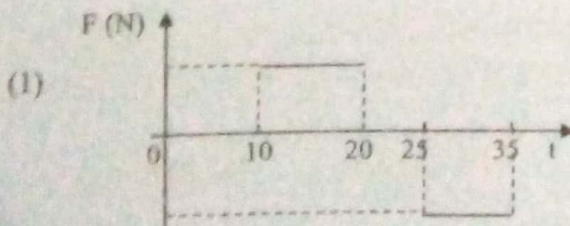

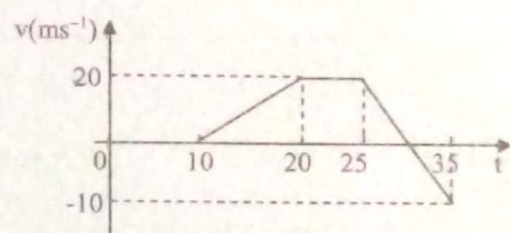
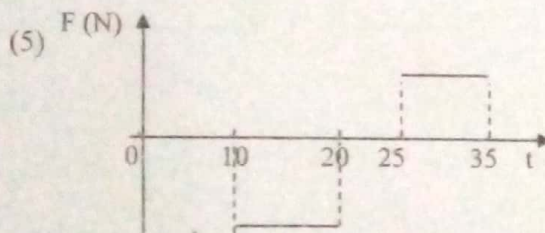
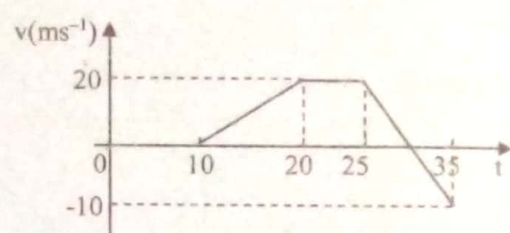
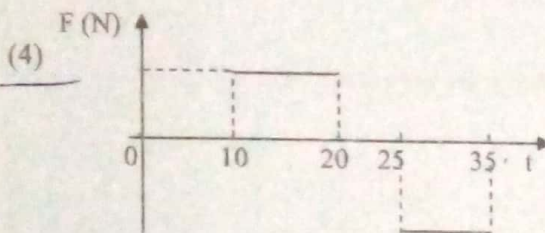
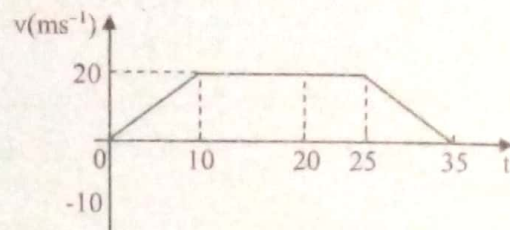
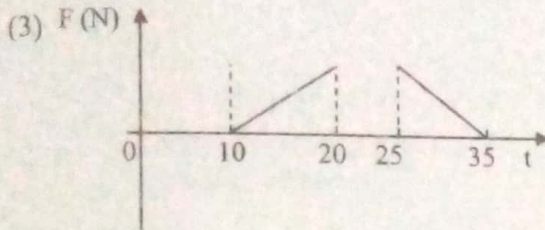
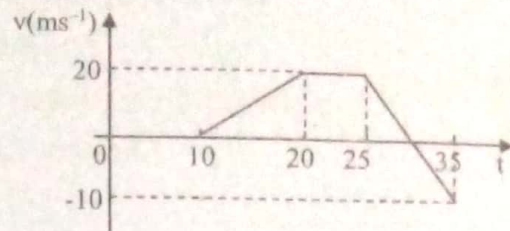
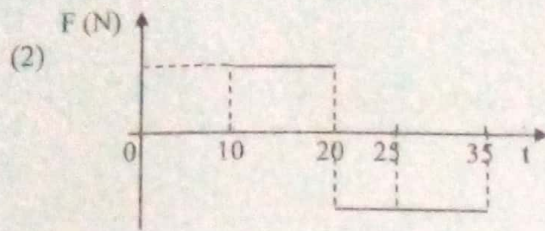
- (1) A පමණ (2) C පමණ (3) A හා B පමණ (4) A හා D පමණ (5) A හා C පමණ

03) නිශ්චලව ඇති වස්තුවක් වන බාහිර බලයක් ක්‍රියා කිරීම නිසා ත්වරණය කාලයට එදිරිව වෙනස් වූ ආකාරය පහත දැක්වේ.

කාලයට එදිරිව වස්තුව මත ක්‍රියා කර බලය සහ ප්‍රවේගය විචලනය නිවැරදිව දක්වා ඇත්තේ කුමන වරනයේද?

04) පහත දැක්වෙන වගන්ති අතුරින් සෑම විටම නිවැරදිව වන්නේ කුමන වගන්තියද / වගන්තිද ?

- (A) වස්තුවක් මත බලයක් ක්‍රියා කරන සෑම විටකම එය නියත ත්වරණයකට ලක්වේ.
- (B) භ්‍රමණයක් සහිතව ඉහළට ප්‍රක්ෂේපණය කරන ලද වස්තුවක් උපරිම උස ලබාගත් විට වාලක ශක්තිය ශුන්‍ය වේ.
- (C) ඒක තල බල පද්ධතියක තලයේ ඔතැම ලක්ෂ්‍ය දෙකක් වටා බල සූර්ණය වෙන වෙනම ශුන්‍ය වන්නේ නම් බල පද්ධතිය යටතේ වස්තුව සමතුලිත වේ.

- (1) A පමණි
- (2) C පමණි
- (3) A හා B පමණි
- (4) A හා C පමණි
- (5) සියල්ල වැරදි වේ.

05) ලක්ෂ්‍යයක් මත x අක්ෂ ධණ දිශාවේ සහ එයට කිරසට 60° ආනත දිශාවේ විශාලත්වයෙන් සමාන බල දෙකක් ක්‍රියා කරයි. ආනත බලයේ x දිශාවේ සංරචකය 10 N වේ. බල දෙකෙහි සම්ප්‍රස්ත බලයේ විශාලත්වය වන්නේ,

- (1) 10 N
- (2) 20 N
- (3) $10\sqrt{3}$ N
- (4) $20\sqrt{3}$ N
- (5) 50 N

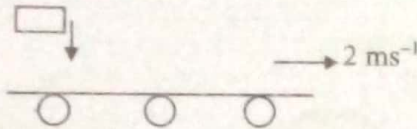
- 06) තිරසර ආනත රළු තලයක මුදුනේ සිට අරයන් අසමාන ස්කන්ධයන් m_1 හා m_2 වන එකාකාර වලල්ලක් හා ඒකාකාර කබොලකින් සමන්විත කුහර ගෝලයක් නිශ්චලතාවයේ සිට එකම ස්ථානයකින් නිදහස් කරයි. වලල්ල මත ඇතිවන සර්භේෂ බලය යන අනුපාතය කුහර ගෝලය මත ඇතිවන සර්භේෂ බලය, (වස්තු දෙකම ලිස්සීමකින් තොරව පෙරලෙන්නේ යැයි ද වලල්ලේ අවස්ථිති සූර්යය mr^2 හා කුහර ගෝලයේ අවස්ථිති සූර්යය $(2/3)mr^2$ වේ.)

- (1) $\frac{4m_2}{5m_1}$ (2) $\frac{5m_2}{4m_1}$ (3) $\frac{3m_2}{2m_1}$ (4) $\frac{2m_2}{3m_1}$ (5) $\frac{5m_1}{4m_2}$

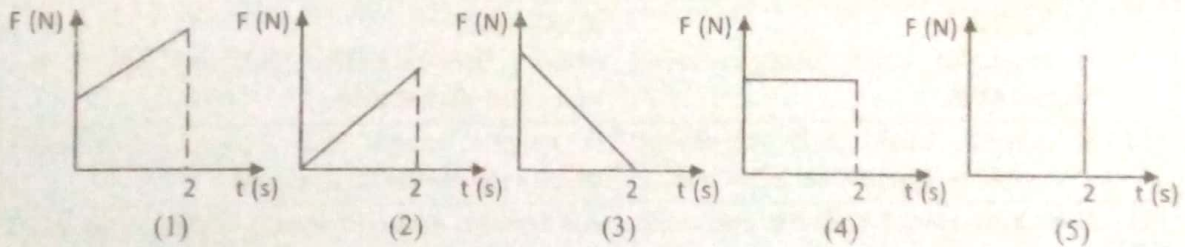
- 07) තිරසර යම් කෝණයකින් ආනතව ප්‍රත්භේජණය කරන වස්තුවක තිරස් පරාසය එය චලනය වන උපරිම උස මෙන් හතර ගුණයකි. එහි ආරම්භක ප්‍රවේග $10\sqrt{2} \text{ ms}^{-1}$ නම් තත්පර 0.5 ට පසු වස්තුව චලනය වන ප්‍රවේගය තිරස් සමඟ දරන ආනතිය α නම්,

- (1) $\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{1}{2}\right)$ (2) $\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{1}{3}\right)$ (3) $\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{1}{4}\right)$ (4) $\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{1}{5}\right)$ (5) $\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{1}{6}\right)$

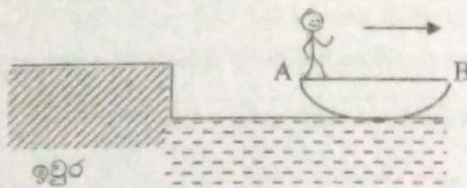
08)

රූපයේ පරිදි වාහක පටියක් 2 ms^{-1} ප්‍රවේගයකින් ගමන් කරයි. එය මතට 50 kg ස්කන්ධයක් සහිත සිමෙන්ති කොට්ටයක් හෙලනු ලබයි. එය 2 s කාලයක දී 2 ms^{-1} ප්‍රවේගයක් ලබා ගනී. පටිය මඟින් සිමෙන්ති කොට්ටය මත ඇති කරන සර්භේෂ බලය කාලය සමඟ විචලනය ප්‍රස්ථාරගත කල විට,

09)

ස්කන්ධය 40 kg වූ මිනිසෙක් ස්කන්ධය 20 kg වූ බෝට්ටුවක කෙළවරක සිටී. බෝට්ටුවේ දිග 5 m කි. ආරම්භයේ දී බෝට්ටුව A හා ඉවුර අතර දුර 8 m නම් මිනිසා ඒකාකාර ප්‍රවේගයෙන් අනෙක් B කෙළවර දක්වා (ඉවුරෙන් ඉවතට) ඇවිද ගෙන යයි. එසේ ගමන් කර අනෙක් කෙළවරට ආ විට බෝට්ටුව හා ඉවුර අතර දුර වනුයේ,

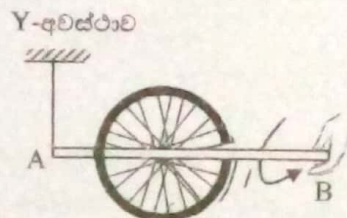
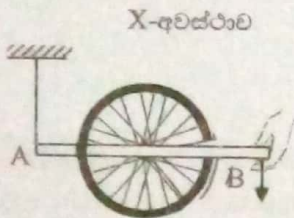
- (1) 3.33 m (2) 11.33 m (3) 4.67 m (4) 8.33 m (5) 8 m

10) මිනිසෙක් තැඹිලි ගෙඩියක් කඩා එය කරකවා ගස මුදුනේ සිට මුදාහරින ලදී. මෙහිදී දී ඇති වැරදි භෞතික විද්‍යා සංකල්පය වනුයේ,

- (1) බාහිර අසංකූලිත ව්‍යවර්තයක් මගින් තැඹිලි ගෙඩිය කරකැවීම සිදුකළ හැක.
- (2) භ්‍රමණ අවස්ථිතිය නිසා එහි භ්‍රමණ වලින ස්වභාවය දිගටම පවත්වා ගත නොහැක.
- (3) තැඹිලි ගෙඩියෙහි කෝණික ගම්‍යතාවය සිරස් දිශාවේ පවතින බැවින් ගම්‍යතාවේ දිශාව නියතව තබා ගනිමින් පොළොවට ළඟාවේ.
- (4) භාහිර ව්‍යවර්තයක් ක්‍රියා නොකරයි නම් කෝණික ගම්‍යතාව සංස්ථිතික වේ.
- (5) කරකැවීමකින් තොරව තැඹිලි ගෙඩිය මුදාහැරියේ නම් පොළොව මත පතිත වීමේ දී එය පැලියාමේ සමභාවිතාව වැඩිය.

11) රූපයේ පරිදි ඛනිජකල් රෝදයක් AB දණ්ඩේ රඳවා A කෙළවරට ගැට ගසන ලද තන්තුවකින් එල්ලා B කෙළවරින් රඳවාගෙන සිටී. පහත එක් එක් අවස්ථාවේ වලින ස්වභාවය පිළිබඳ නිවැරදිව සිදුකරන වරණය තෝරන්න.

X - අවස්ථාව		Y - අවස්ථාව	
B කෙළවරින් දණ්ඩ නිශ්චලතාවයෙන් නිදහස් කිරීම.		පරිධියට විශාල කෝණික ප්‍රවේගයක් ලබා දී B කෙළවරින් නිදහස් කිරීම.	
(1)	B කෙළවර පහළට වැටී අවලම්භයක් මෙන් දෝලනය වීමට පටන් ගනී.	B කෙළවර පහළට වැටී රෝදය අවලම්භයක් මෙන් දෝලනය වීමට පටන් ගනී.	
(2)	B කෙළවර පහළට වැටී AB අක්‍ෂ දණ්ඩ සිරස් වේ.	AB ආසන්න වශයෙන් තිරස්ව පවතින අතර එය A හරහා සිරස් අක්‍ෂය වටා භ්‍රමණය වේ.	
(3)	B කෙළවර පහළට වැටී AB අක්‍ෂ දණ්ඩ සිරස් වේ.	B කෙළවර පහළට වැටී AB අක්‍ෂ දණ්ඩ සිරස් වන අතර එය A හරහා සිරස් අක්‍ෂය වටා භ්‍රමණය වේ.	
(4)	B කෙළවර පහළට වැටී පසුව වෘත්තාකාර මාර්ගයක ගමන් කරයි.	AB දිශාව නොවෙනස්ව පවතී.	
(5)	B කෙළවර පහළට වැටී AB සිරස් වේ.	B කෙළවර පහළට වැටී අවලම්භයක් දෝලනය වීමට පටන් ගනී.	

- 12) අශ්වයෙකු විසින් අශ්ව කරත්තයක් ඇදගෙන යාමේ දී අශ්වයාගේ ඉදිරි ප්ලිතය සිදුවන ආකාරය අවබෝධ කරගැනීම සඳහා පහත රූපය භාවිතා කරන්න. ඊට අනුරූපව දී ඇති ප්‍රකාශ සලකා බලන්න.

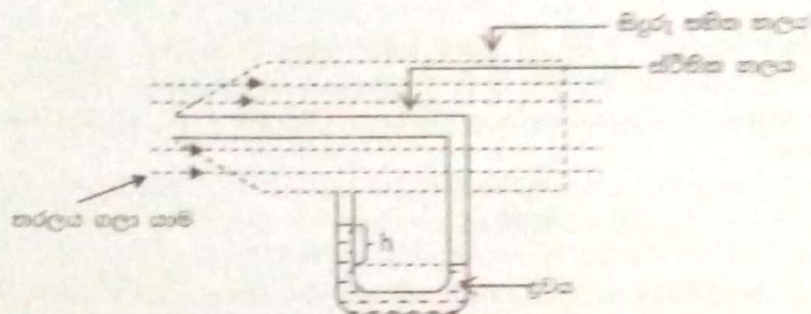

- ✓ A - පොළොවේ ජලය විමේ දී පාද මත අභිලම්භ ප්‍රතික්‍රියා බල ඇතිවේ.
- ✓ B - පාද මගින් පොළොව තෙරපන ලබන ආකාරය හා ප්‍රමාණය අනුව ස්වයං බල ඇති විමත් විකල්පවශයෙන් සිරණය වේ.
- ✗ C - පොළොවේ ජලය නොවූ පාදය මත බල ඇතිවීමක් නැත.
- ✓ D - අශ්වයාගේ පාද මත පොළොව මගින් ඉදිරි හසින සඳහා පාදය වන බල ඇති කරයි.

නිවැරදි කරුණු වන්නේ,

(1) A හා D පමණි	(2) B හා D පමණි
(3) A, B හා C පමණි	(4) A, B හා D පමණි
(5) A, B, C D පමණි	

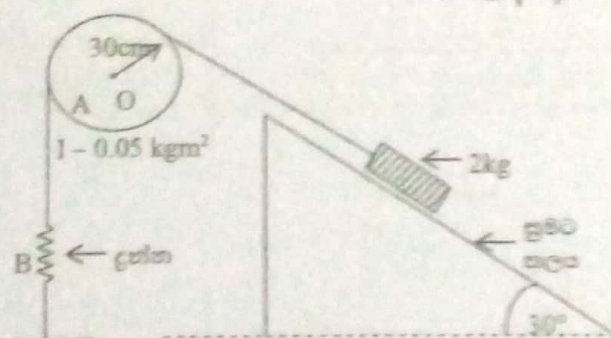
(13)

හලායන තරලයක් තුළ තබන ලද පිටෝරි තලයක් රූපයේ දැක්වේ. මැනෝමීටරයේ ද්‍රවමට්ටම් අතර වෙනස h වේ. මැනෝමීටරය තුළ වූ ද්‍රවයේ ඝනත්වය d සහ හලායන තරලයේ ඝනත්වය ρ වීම, තරලයේ ප්‍රවේගය v ලබාදෙනුයේ,

1) $\sqrt{2\rho gh d}$	2) $\sqrt{2dgh}$	3) $\sqrt{\rho gh / d}$
4) $\sqrt{dgh / \rho}$	5) $\sqrt{\frac{2dgh}{\rho}}$	

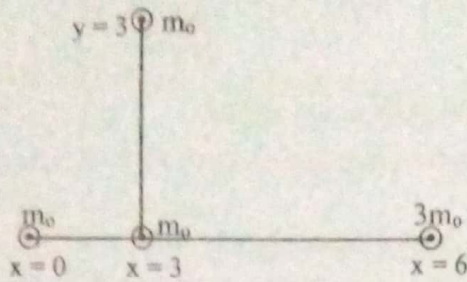
(14)

රූපයේ පරිදි B දැන්තට (නොඇඳුනු) සම්බන්ධ කරන ලද අවිතනය සන්තුලිත අවය 30cm සහ අවස්ථිති සුරිණය 0.05 kgm^2 වන සන්ධියක් වටා යටා එම අනෙක් කෙළවරට සුරිම ආකෘත තලයක් මතුපිට තබන ලද 2 kg හ සන්ධියකට සම්බන්ධ කර ඇත. පද්ධතිය නිදහස් කර හැරීම සම්තුලිත අවස්ථාවට පත් වේ නම්, වස්තුව තලය දිගේ විස්ථාපනය වූ දුර, (දැන නියතය $K = 200 \text{ Nm}^{-1}$)

1) 0.01 m	2) 0.05 m	3) 0.1 m
4) 0.2 m	5) 0.6 m	

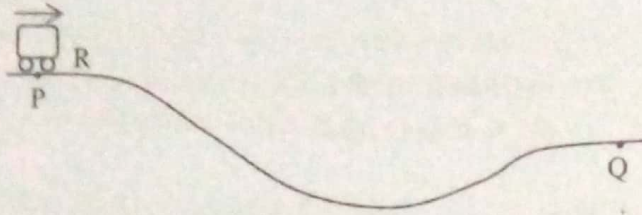
- (15) පහත රූපයේ දැක්වෙන්නේ $x - y$ අක්ෂ පද්ධතියක තබන ලද ලක්ෂීය ස්කන්ධ තිහිපයකි. මෙම පද්ධතියේ ස්කන්ධ කේන්ද්‍රයේ ඛණ්ඩාංක වනුයේ,

- 1) 4, 0.5
3) 3, 1
5) 0.5, 2

- 2) 2, 0.5
4) 0.5, 4

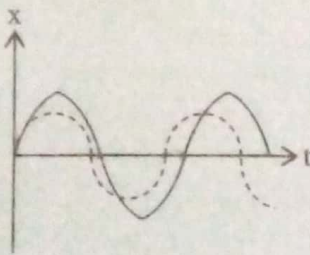
(16)

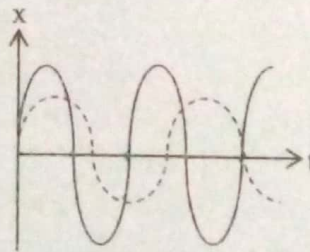
දී ඇති පරිදි මස්සේ ප්‍රෝලියක් P සිට Q දක්වා ගමන් කරයි. Q හි විභව ශක්තිය P හි විභව ශක්තියට 40 kJ ක ප්‍රමාණයකින් අඩු වේ. Q හි දී ප්‍රෝලියේ චාලක ශක්තිය 70 kJ කි. P සිට Q දක්වා චලිතයේ දී ශරීරයට විරුද්ධව කරන ලද කාර්යය 15 kJ නම් P හිදී ප්‍රෝලිය සතු වූ චාලක ශක්තිය විය හැක්කේ,

- 1) 8 kJ
2) 12 kJ
3) 15 kJ
4) 45 kJ
5) 60 kJ

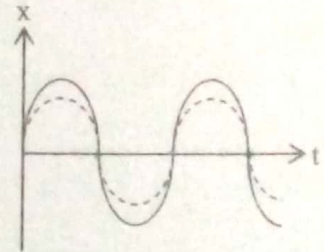
- (17) නිශ්චලව ඇති සරල අවලම්භයක දෝලන කේන්ද්‍රයේදී අවලම්භ බට්ටා වෙත v ස්පර්ෂීය වේගයක් ලබා දීමෙන් දෝලනය ආරම්භ කල විට එහි විස්ථාපනය (x) - කාල (t) ප්‍රස්ථාරය පහත පිළිතුරු වල කඩ ඉරි මගින් දක්වා ඇත. $2v$ ස්පර්ෂීය වේගයක් ලබා දීමෙන් දෝලනය ආරම්භ කලේ නම් ඊට අනුරූප විස්ථාපනය (x) - කාල (t) ප්‍රස්ථාරය මුල් ප්‍රස්ථාරයට සාපේක්ෂව විධාත්ම හොඳින්ම නිරූපණය වන පිළිතුර තෝරන්න.

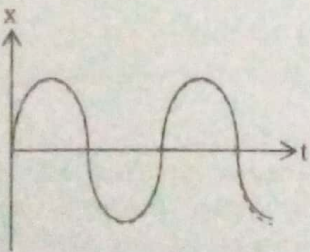
1)

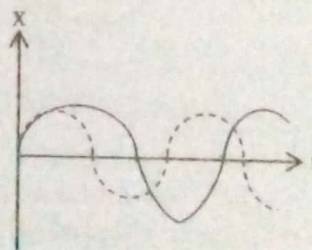
2)

3)

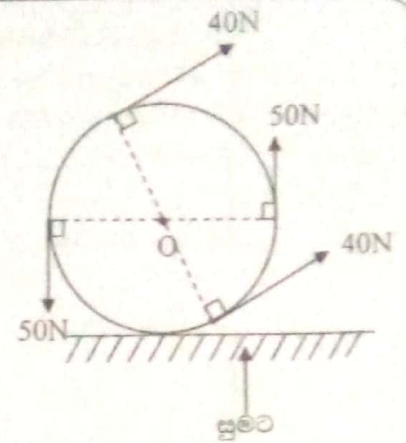
4)

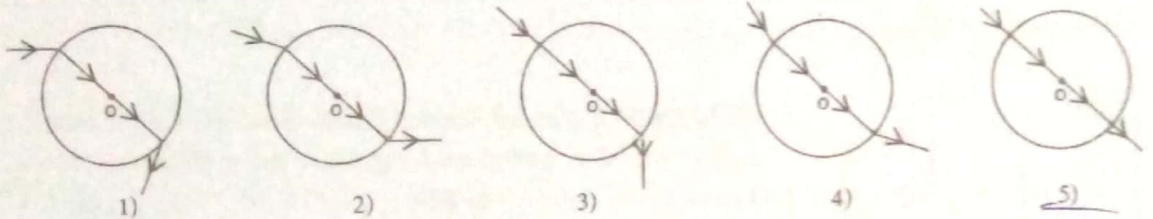
5)

- (18) සුමට තලයක් මත තබා ඇති වස්තූකාර ස්කන්ධය 10 kg වූ තැටියක් මත එහි පරිධිය මස්සේ යොදන ලද බල හතරක් රූපයේ දක්වේ. පහත ප්‍රකාශ අතරින් වඩාත්ම සත්‍ය ප්‍රකාශය වනුයේ.

- 1) සම්ප්‍රයුක්ත බලය සහ සම්ප්‍රයුක්ත ව්‍යවර්තය ශුන්‍ය වේ.
- 2) සම්ප්‍රයුක්ත බලය ශුන්‍ය වන අතර සම්ප්‍රයුක්ත ව්‍යවර්තය ශුන්‍ය නොවේ.
- 3) සම්ප්‍රයුක්ත බලය ශුන්‍ය නොවන අතර සම්ප්‍රයුක්ත ව්‍යවර්තය ශුන්‍ය වේ.
- 4) තැටිය භ්‍රමණය වෙමින් තලය මස්සේ ඉදිරියට ගමන් කරනු ඇත.
- 5) තැටිය භ්‍රමණය නොවී ඉදිරියට ඇදී යනු ඇත.

- (19) වාතයේ සිට විදුරු ගෝලයක් හරහා ආලෝක කිරණයක් ගමන් කරයි. පහත දක්වා ඇති පිළිතුරු අතරින් නිවැරදි කිරණ සටහන ඇතුළත් පිළිතුර තෝරන්න.

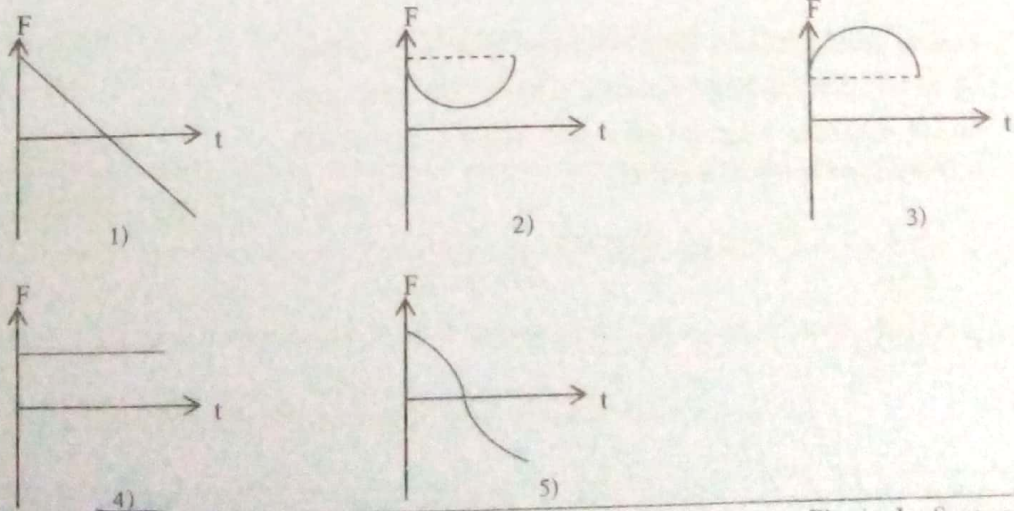
- (20) දූනු නියතය 20 Nm^{-1} වූ සැහැල්ලු හෙලික්සිය දුන්නකින් 100 g ක ස්කන්ධයක් එල්ලා ඇත. ස්කන්ධය 2 cm ක් පහලට විස්ථාපනය කර අනතුරිය විට සිදුවන සරල අනුවර්තීය චලිතය සලකන්න. ස්කන්ධය දෝලන කේන්ද්‍රයේ පිහිටන විට දුන්නේ ගබඩා වී ඇති ප්‍රත්‍යස්ථතා විභව ශක්තිය කොපමණද?

- 1) 0 J
- 2) $4 \times 10^{-3} \text{ J}$
- 3) $9 \times 10^{-3} \text{ J}$
- 4) $25 \times 10^{-3} \text{ J}$
- 5) $49 \times 10^{-3} \text{ J}$

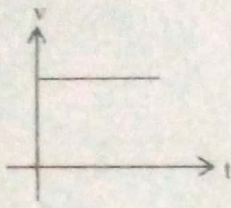
- (21) ශිෂ්‍යයකු විසින් නිර්මාණය කර ඇති නව නිපැයුමක ඇති භ්‍රමණ රෝදයක කෝණික ප්‍රවේගය (ω) හා කාලය (t) අතර සම්බන්ධතාවය $\omega = 20 - 5t$ මගින් ලබා දේ. $t = 0$ සිට $t = 3 \text{ s}$ දක්වා රෝදය සිදුකර ඇති මුළු කෝණික විස්ථාපනය දක්වන පිළිතුර තුමක් ද?

- 1) 7.5 rad
- 2) 12.5 rad
- 3) 13 rad
- 4) 37.5 rad
- 5) 75 rad

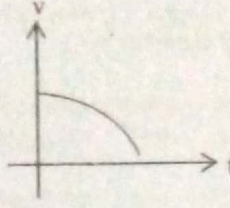
- (22) කිසියම් අවල ලක්ෂ්‍යකට ඇති දුර නියතව පවතින පරිදි නියත වේගයකින් සිරස් තලයක ගමන් කරන වස්තුවක් මත අවල ලක්ෂ්‍යය වෙත යොමුවී ඇති අසංතුලිත බලය (F), කාලය (t) සමඟ වෙනස්වන ආකාරය වඩාත්ම හොඳින් නිරූපණය වන ප්‍රස්ථාරය තෝරන්න.

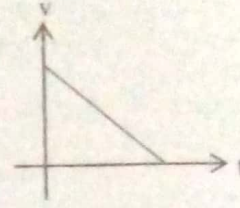
- (23) සමජාතීය මාධ්‍යයක ඝනකම (1) සමග එම මාධ්‍යය තුළින් ආලෝකයේ ප්‍රවේගය (v) හි විචලනය වඩාත්ම හොඳින් නිරූපණය යන ප්‍රස්ථාරය තෝරන්න.

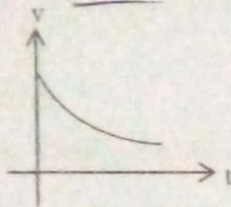
1)

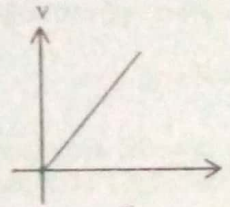
2)

3)

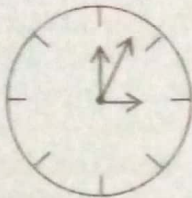

4)

5)

(24)

මරලෝසුවක මුහුණතක් රූපයේ දක්වේ. මෙය පිළිවෙලින් තත්පර හා පැය කටුවල කෝණික ප්‍රවේග අතර අනුපාතය අඩංගු පිළිතුර තෝරන්න.

1) 1

2) 12

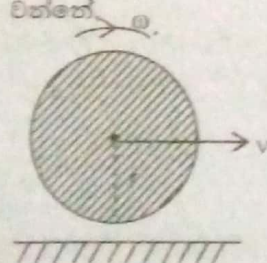
3) 60

4) 720

5) 43200

(25)

නියත කෝණික ප්‍රවේගයකින් එහි කේන්ද්‍රය වටා භ්‍රමණය වෙමින් තිරස් රළු තලයක් දිගේ v නියත ප්‍රවේගයකින් චලිත වන වෘත්තාකාර තැටියක් රූපයේ දක්වේ. මේ සම්බන්ධව සිදුකර ඇති පහත ප්‍රකාශ තැටියක් රූපයේ දක්වේ. මේ සම්බන්ධව සිදුකර ඇති පහත ප්‍රකාශ අතුරින් වඩාත්ම සත්‍ය වන්නේ

1) $v = r\omega$ වේ නම් තැටිය උස්කාරණ චලිතයක නොයෙදේ.

2) $v > r\omega$ වේ නම් තැටිය වාමාර්ථව භ්‍රමණය වෙමින් ඉදිරියට ගමන් කරයි.

3) $v > r\omega$ වේ නම් තැටිය දක්ෂිණාවර්තව භ්‍රමණය වෙමින් ඉදිරියට ගමන් කරයි.

4) $v < r\omega$ වේ නම් තැටිය භ්‍රමණ චලිතයක පමණක් යෙදේ.

5) $v < r\omega$ වේ නම් තැටියේ කෝණික ගම්‍යතාවය ශුන්‍ය වේ.

(26)

පාවෙන අයිස් කුට්ටියක මුහුදු මට්ටමෙන් ඉහළ ඇති පරිමාව $V_0 \text{ m}^3$ වේ. අයිස් කුට්ටියේ ඝනත්වය $d \text{ kg m}^{-3}$ වන අතර මුහුදු ජලයේ ඝනත්වය $\rho \text{ kg m}^{-3}$ වේ. අයිස් කුට්ටියේ ජලයේ ගිලී ඇති කොටසේ පරිමාව කුමක් ද?

1) $\frac{V_0 d}{d - \rho}$

2) $\frac{V_0 \rho}{d - \rho}$

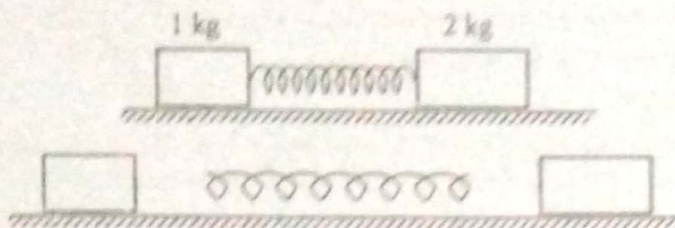
3) $\frac{V_0 d}{\rho - d}$

4) $\frac{V_0 (\rho - d)}{d}$

5) $\frac{V_0 (d - \rho)}{\rho}$

- (27) ප්‍රමුඛ තිරස් මතුපිටක් මත ඇති ස්කන්ධය 1.0 kg හා 2.0 kg වන කුට්ටි දෙකක් හා ඒ අතර ඇති ඉතා කැහැල්ලු දුන්නක් රූපයේ පරිදි සම්පීඩනයට ලක්කර ඇත. ස්කන්ධ දුන්නට සම්බන්ධ කර ඇත. ඒවා නිදහස් කළ පසු ස්කන්ධ දුන්නෙන් අවහිර වලනය වේ.

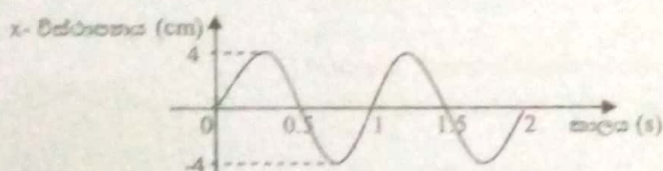

- 1) කුට්ටි දෙකටම සමාන චාලක ශක්ති පවතී.
 - 2) කුට්ටි දෙකටම එකම වේග පවතී.
 - 3) කැහැල්ලු කුට්ටියට ස්කන්ධය වැඩි කුට්ටියට වඩා වැඩි චාලක ශක්තියක් පවතී.
 - 4) ස්කන්ධය වැඩි කුට්ටියේ ගම්‍යතාවේ විචලත්වය ස්කන්ධ අඩු කුට්ටියේ ගම්‍යතාවේ විචලත්වයට වඩා වැඩිවේ.
 - 5) ස්කන්ධය වැඩි කුට්ටියට අනෙකට වඩා වැඩි චාලක ශක්තියක් පවතී.
- (28) ස්කන්ධය 10 kg හා දිග 5 m වන ඒකාකාර දණ්ඩක් 4 m පරතරයකින් ඇති ආධාරක දෙකක් මත තබා ඇත. ස්කන්ධය 60 kg වන මිනිසෙක් රූපයේ පරිදි B දෙසට ඇවිද ගෙන යයි. සම්තුලිතතාව නොවිඳෙන පරිදි ඔහුට A සිට ගමන් කළ හැකි උපරිම දුර වන්නේ,

- 1) 0.25 m
- 2) 2.5 m
- 3) 4 m
- 4) 4.25 m
- 5) 5 m

- (29) සරල අනුවර්තී චලිතයක යෙදෙන වස්තුවකට අදාළ විස්තරයක කාල ප්‍රස්ථාරය පහත දැක්වෙන පරිදි වේ.

වස්තුවේ ස්කන්ධය 100 g නම් අංශුවේ උපරිම ගම්‍යතාවය වන්නේ (kgms^{-1})

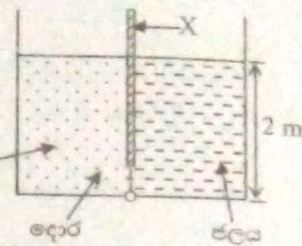
- 1) $2\pi \times 10^{-2}$
- 2) $4\pi \times 10^{-3}$
- 3) $8\pi \times 10^{-2}$
- 4) $8\pi \times 10^{-1}$
- 5) 8π

- (30) පූර්ණ අභ්‍යන්තර පරාවර්තනය සම්බන්ධව සිදුකර ඇති පහත ප්‍රකාශවලින් වඩාත්ම නිවැරදි ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ ඇති වරණය වන්නේ

- A) පූර්ණ අභ්‍යන්තර පරාවර්තනය සඳහා ආලෝක කිරණයක් ගහනතර මාධ්‍යයේ සිට විරලතර මාධ්‍යයට පැමිණිය යුතුය.
- B) ගහනතර මාධ්‍යයේ පහත කෝණය අවධි කෝණය වුවද පූර්ණ අභ්‍යන්තර පරාවර්තනයක් විය හැක.
- C) පහත කිරණයක සංඛ්‍යාතය කුමක් වුවද අවධි කෝණය එකම අගයක් වේ.

- 1) A පමණි
- 2) B පමණි
- 3) A හා B පමණි
- 4) C පමණි
- 5) A, B හා C සියල්ලම

31) පැත්තක දිග 3 m බැගින් වන සමචතුරස්‍රාකාර වැකියක් X තහඩුව මගින් කොටස් දෙකකට බෙදා වෙන්කර ඇත. X තහඩුවේ පහළ කෙළවරෙහි 2 cm x 2 cm ප්‍රමාණයේ කුඩා දොරක් පුළුල්ව අසළි කර ඇත. එක් පැත්තක ඝනත්වය 800 kgm^{-3} වන ද්‍රවයක් සහ අනෙක් පැත්තට ඝනත්වය 1000 kgm^{-3} හා ජලය 2 m ක් උසකට පුරවා ඇත. දොර වසා හැඩිමට අවශ්‍ය අමතර බලය වන්නේ,

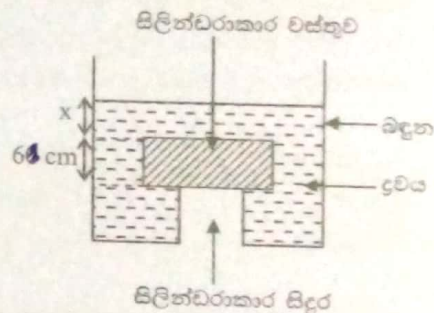

- 1) 8N 2) 8N 3) 6.4N 4) 1.6N 5) 1.6N

32) A හා B යනු පිළිවෙලින් ලී හා ජලාස්ථික් වලින් නිපදවා ඇති ඝණකාකාර වස්තු දෙකකි. A වස්තුව ජලය තුළ $\frac{3}{4}$ ගිලී පාවෙන අතර B වස්තුව $\frac{3}{4}$ ජලයෙන් ඉහළට සිටින සේ පාවේ. පිළිවෙලින් A හා B අතර ඝණත්ව අනුපාතය නිවැරදිව දැක්වෙන පිළිතුර තෝරන්න.

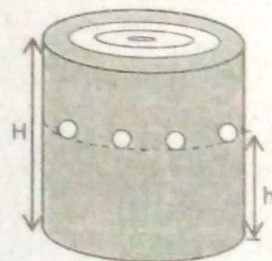
- 1) 1 : 1 2) 1 : 3 3) 3 : 1 4) 1 : 2 5) 2 : 1

33) බඳුනක පතුලේ ඇති සිලින්ඩරාකාර සිදුරකින් ද්‍රවයක් කාන්දු වීම වලකා ගැනීමට ද්‍රවයේ ඝනත්වයට වඩා තුන් ගුණයකින් ඝනත්වය අඩු හා සිදුරේ වර්ගඵලය මෙන් හතර ගුණයක හරස්කඩ වර්ගඵලයකින් යුත් උස 6 cm වූ සිලින්ඩරාකාර වස්තුවක් සිදුර මතින් රූපයේ පරිදි තබා ඇත. ක්‍රමයෙන් බඳුනේ ඇති ද්‍රවය ඉවත්කරගෙන යන විට, x ගි කවර අගයක දී සිදුරෙන් ද්‍රවය කාන්දුවීම අරඹයිද?

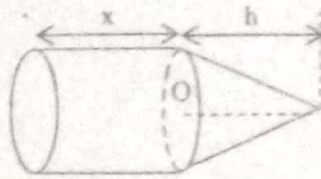
- 1) 0 2) 1.7 cm 3) 3.6 cm
4) 10 cm 5) 12 cm

34) උස H හා හරස්කඩ වර්ගඵලය A වූ සිලින්ඩරාකාර බඳුනක පතුලේ සිට h උසකින් වූ පරිධිය වටා හරස්කඩ වර්ගඵලය $\frac{A}{100\sqrt{2}}$ බැගින් වූ කුඩා සිදුරු 8 ක් සාදා ඇත. බඳුන මුළුමනින්ම ද්‍රවයකින් පිරී ඇති මොහොතක සිදුරු වලින් ද්‍රවය කාන්දුවීම නිසා බඳුනේ ද්‍රව මට්ටම පහළ බසින වේගය වඩාත්ම හොඳින් විදහා දැක්වෙන පිළිතුර තෝරන්න. (බඳුන තුළ ද්‍රවය පහළ බසින වේගයේ වර්ග පද නොසලකා හැරිය හැක)

- 1) $\frac{8\sqrt{H-h}}{125}$ 2) $\frac{4\sqrt{H-h}}{125}$ 3) $\sqrt{\frac{8(H-h)}{125}}$
4) $\sqrt{\frac{2(H-h)}{25}}$ 5) $\sqrt{\frac{4(H-h)}{125}}$

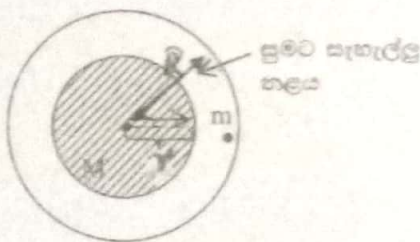
- 35) වෙඩි උණ්ඩයක ඉදිරිතොටය සහ කේතුවක අක්ෂාරය වන අතර පසු කොටස ඒකාකාර පිළිත්තිරාකාර යැයි සැලකිය හැක.

සහ කේතුව කොටසේ පතුලේ හරස්කඩ වර්ගඵලය පිළිත්තිරාකාර කොටසේ හරස්කඩ වර්ගඵලයට සමාන වේ. කේතුව කොටස සාදා ඇති ලෝහයේ ඝනත්වය පිළිත්තිරාකාර කොටසේ ලෝහයේ ඝනත්වය මෙන් දෙගුණයකි. උණ්ඩයේ කුරැල්ල කේන්ද්‍රය O හි පැවතීම සඳහා x හි අගය h ඇසුරින් (x පිළිත්තිරාකාර කොටසේ දිග, h සහ කේතුව කොටසේ දිග)

- 1) h 2) $\sqrt{3}h$ 3) $\sqrt{2}h$ 4) $\frac{h}{\sqrt{3}}$ 5) $2h$

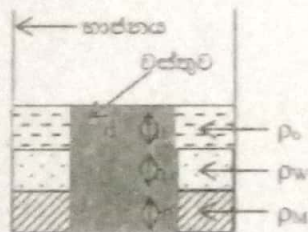
(36)

ස්කන්ධය M වන වෘත්තාකාර තැටියක පරිධිය දිගේ දෘඪව සවිකර ඇති ඒකාකාර හරස්කඩක් ඇති සුළු පැහැල්ලු තලයක් තුළ ස්කන්ධය m වූ බාහිර පෘෂ්ඨය රළු වන ගෝලාකාර කුඩා වස්තුවක් නිශ්චලව තබා ඇත. ඉන්පසු තැටිය එහි තැටියට ලම්භක වූ කේන්ද්‍රය හරහා යන අක්ෂයක් වටා ω නියත කෝණික ප්‍රවේගයකින් භ්‍රමණය කරන ලදී. මෙවිට පද්ධතියේ කෝණික ගම්‍යතාවය වඩාත්ම හොඳින් දක්වෙන පිළිතුරු තෝරන්න. (ස්කන්ධය M හා අරය r වූ සෑහ තැටියක කේන්ද්‍රය හරහා යන අක්ෂයක් වටා අවස්ථිති සූර්යය $\frac{1}{2}Mr^2$ වේ.)

- 1) 0 2) $\left(\frac{1}{2}Mr^2 + mR^2\right)\omega$ 3) $\left(\frac{1}{2}Mr^2 + mr^2\right)\omega$ 4) $\frac{1}{2}mr^2\omega$ 5) $\frac{1}{2}Mr^2\omega$

(37)

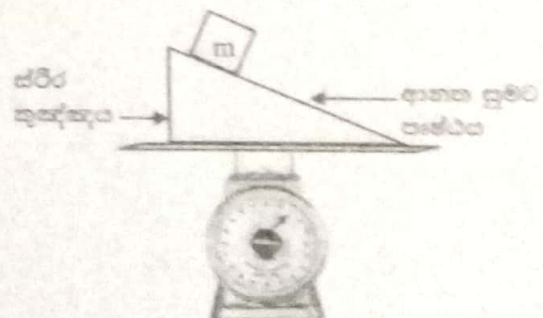

ඝනත්වය d වන වස්තුවක් සංඝන්ධයන් ρ_M , ρ_W හා ρ_M වූ එකිනෙක අම්ල ද්‍රව තුනක් තුළ සමාන උස ප්‍රමාණවලින් ගිලී පවතින ආකාරය රූපයේ දක්වා ඇත. භාජනයේ පතුල මත ඇතිවන අභිලම්භ ප්‍රතික්‍රියාව යුක්ත වීමට නම් ρ_M හි අගය සමාන විය යුත්තේ,

- 1) $(d - \rho_W - \rho_M)$ වය. 2) $(3d + \rho_M + \rho_M)$ වය. 3) $(3d + \rho_M - \rho_M)$ වය.
4) $(3d - \rho_W - \rho_M)$ වය. 5) $(\rho_W - \rho_M - 3d)$ වය.

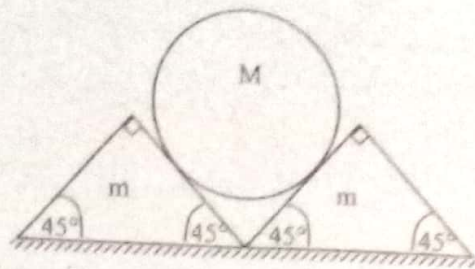
(38)

කරාදියක් මත අවලව් තබා ඇති කුක්කුයක සර්ඝණය රහිත මතුපිට මත m ස්කන්ධයක් පහළට ලිස්සා යයි. කුක්කුයේ ස්කන්ධය m නම් කරාදියේ සටහන්වන පරිදි පද්ධතියේ බර වන්නේ,

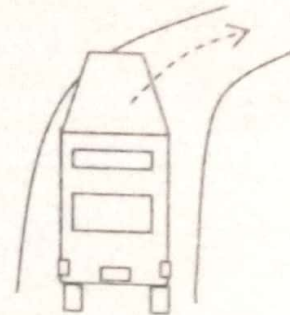
- 1) $mg + mg \cos \theta$
2) $mg + mg \cos \theta \sin \theta$
3) $mg + mg \cos^2 \theta$
4) $mg + mg \sin^2 \theta$
5) $2mg$

- (39) එකක ස්කන්ධය m වන සර්වසම ත්‍රිකෝණාකාර කුට්ටි දෙකක් සර්භේය සහිත ඔහුපිටක් මත තබා ඇත. ස්කන්ධය M වන ගෝලයක් ඊළඟේ පරිදි කුට්ටි දෙක මත තබා ඇත්තේ නොවැටෙන පරිදි විය. ගෝලය හා ත්‍රිකෝණාකාර කුට්ටි ස්පර්ශ වන පෘෂ්ඨ සර්භේයයෙන් තොර වේ. ත්‍රිකෝණාකාර කුට්ටි පෘෂ්ඨය මත ලිස්සා නොයෑමට පෘෂ්ඨය හා කුට්ටි අතර ස්ථිතික සර්භේය සංගුණකයේ අවම අගය වන්නේ,

- 1) $\frac{m}{M}$ 2) $\frac{2M}{m}$ 3) $\frac{1}{2}$ 4) $\frac{M}{m+M}$ 5) $\frac{M}{2m+M}$

- (40) සිරස් පාරක ඇති වංගුවක බසයක් හරවා ගමන් කරයි. ඊළඟේ දක්වෙන්නේ V බසයේ පිටුපස පෙනුමයි. පහත දක්වෙන ඊළඟ වලින් බසයේ නිදහස් බල සටහන නිවැරදිව දක්වෙන්නේ.

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)
- 5)

රාජකීය විද්‍යාලය - කොළඹ 07

12 ශ්‍රේණිය

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2024 සැප්තැම්බර්
භෞතික විද්‍යාව II

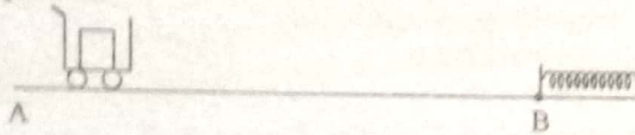
01 S II

B කොටස - රචනා

සියලුම ප්‍රශ්න විචාර පිළිතුරු සපයන්න.

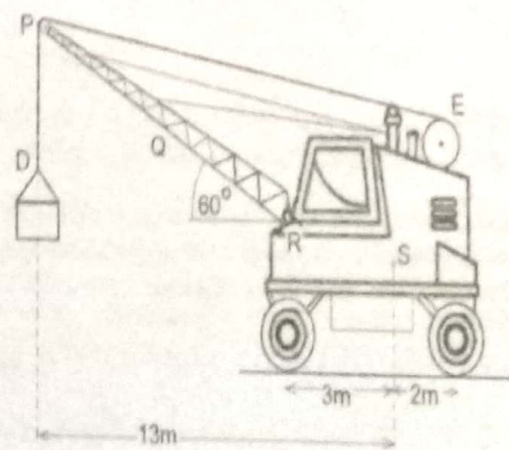
04) (a) චලිතය පිළිබඳ නිවැරදිවත් දෙවන නියමය භාවිතයෙන් $F = ma$ සම්කරණය ව්‍යුත්පන්න කරන්න.

(b) ඡෝටර් රථ හඳුනා අභ්‍යන්තර කොටස් වර්ගයක් නිෂ්පාදනය කරන කර්මාන්ත ශාලාවක එම භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා 50 kg ක ලී පෙට්ටියක අභ්‍රමය, අභ්‍රම ලද භාණ්ඩවල ස්කන්ධය 350 kg වන අතර නිෂ්පාදන ස්ථානයේ (A සිට) වෙනත් ස්ථානයකට (B) දක්වා ප්‍රවාහනය සඳහා 100 kg ක සුමට ප්‍රොලියක් භාවිතා කරයි. AB දුර 40 m වන අතර එම දුරින් මුල් 20 m නියත ධ්‍රැවයක් මගින් චලිත වන අතර ඉතිරි අර්ධය තුළ ධ්‍රැවය ශුන්‍ය වේ. B හි දී ප්‍රොලියේ ප්‍රවේගය 2 ms^{-1} වේ. A හි දී ප්‍රවේගය ශුන්‍ය වේ.

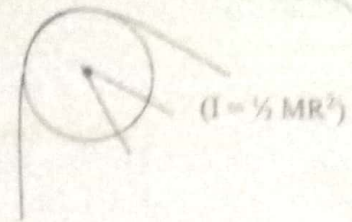
- යොදන ලද නියත ධ්‍රැවය කොපමණද ?
- B වෙත ළඟා වන ප්‍රොලියේ එම කෙළවරේ ඇති දූන්නේ වැදී 4.0 cm ප්‍රමාණයක් දූන්න තෙරපා ක්ෂණික නිශ්චලතාවයට පත්වේ නම්, දූන්නේ දුනු නියතය සොයන්න.

(c) ඉහත B වෙත රැගෙන ආ භාණ්ඩ ලොරි රථයක තට්ටුව මත තැබීමට දොහිකරයක් භාවිතා කරයි. දොහිකරයේ බාහුව හැර ස්කන්ධය 20 000 kg වන අතර රැඳවේ පරිදි PR බාහුවේ ස්කන්ධය 2000 kg වේ. දොහිකරයේ සහ බාහුවේ බර ක්‍රියා කරන ලක්ෂ්‍යයන් පිළිවෙලින් S හා Q වේ. Q යනු PR හි මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය වේ. භාණ්ඩ සහිත ලී පෙට්ටිය රැගත් PD ලෙස ලකුණු කර ඇති සිරස් කේබල කොටස P හි දී සම්බන්ධ කර ඇති සුමට තල්පියක් මගින් ගමන් කර ඇත. මෙම කේබලයේ අනෙක් කෙළවර ඡෝටරයක් හා සම්බන්ධ සිලින්ඩරයක් වටා ඔතා ඇත. සිලින්ඩරයේ කරකැවීම මගින් ලී පෙට්ටිය එසවිය හැකිය. සිලින්ඩරයේ අරය 50 cm කි. ($\pi = 3$)

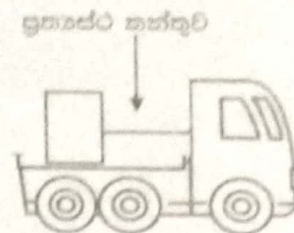
- ලී පෙට්ටියක 3 m ඉහළට එසවීමට සිලින්ඩරය කරකැවිය යුතු වට ගණන කීයද ?
- මේ ආකාරයට එසවිය හැකි උපරිම ස්කන්ධය ගණනය කරන්න.

- (d) දොරකරයේ P හි සහිත ඇත්තේ සුළුම අක්ෂයක් ඇති රළු දාරයක් සහිත ස්කන්ධයක් M වූ අරය R වූ භූමියක ආකාරයේ කප්පියකි. ස්කන්ධය a ක්වරණයකින් ඉහළට ඔසවන මොහොතක එල්ලා ඇති සුළු ස්කන්ධය M_0 නම්,

- සේබලයේ PD කොටසේ ආතතිය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.
- සේබලයේ PE කොටසේ ආතතිය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.
- කප්පියේ ස්කන්ධය 10 kg ඔසවන පෙට්ටියේ ස්කන්ධයේ 400 kg කප්පියක් අරය 20 cm ද වේ. පෙට්ටිය ඒකාකාර ක්වරණයෙන් 5 m එසවීමට බලාපොරොත්තු වේ. තත්පර 2ක් තුළ 2 m ක් එසවීමේ දී,
 - PE සේබල කොටසේ ආතතිය කොපමණද ?
 - පෙට්ටිය 2 m එසවන විට මෝටරය මගින් කර ඇති කාර්ය ප්‍රමාණය කොපමණද ?
 - මෝටරයේ කාර්යක්ෂමතාව 50% නම් මෝටරයේ ක්ෂේතෘතික කොපමණද ?

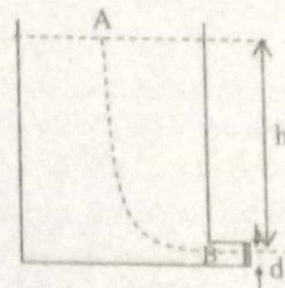
- (e) ඉහත 400 kg පෙට්ටිය ලොරියේ තට්ටුවක තැබීමෙන් පසු ප්‍රත්‍යාස්ථ තත්ත්වයකින් මුදාලීම සම්බන්ධ කරනු ලැබේ. පෙට්ටිය හා තට්ටුව අතර සර්ඝණ සංගුණකය 0.2 කි.

- තත්ත්වය මුදාලීම ඇතිවීම තුඩා ක්වරණයකින් ලොරිය ඉදිරියට ඇදුන විට ඉහත රූපය පිටපත් කරගෙන පෙට්ටිය ඔත පමණක් සියලු බල ලකුණු කරන්න.
- ලොරිය 1 ms^{-2} ක්වරණයෙන් ගමන් කළේ නම් සර්ඝණ බලය කොපමණද ?
- ලොරියේ ක්වරණය 3 ms^{-2} වන්නේ නම් තත්ත්වයේ ආතතිය කොපමණද ?

- 05)(a) ජර්වික ද්‍රව්‍යක් තුළ පෘෂ්ඨයේ සිට h ගැඹුරකින් පවතින ලක්ෂ්‍යයක පිඩනය (P) සඳහා ප්‍රකාශනයක් h, ද්‍රව්‍යේ ඝනත්වය (ρ) සහ ගුරුත්වජ ක්වරණය (g) ඇසුරෙන් ලබාගන්න.

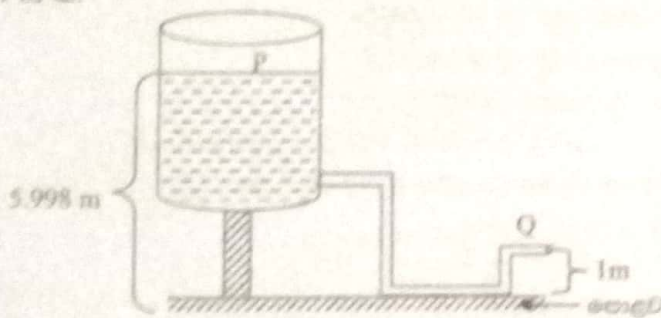
- (b) විශ්කම්භය D වන වෘත්තාකාර හරස්කඩක් සහිත ටැංකියක ජලය h උසකට පිරී ඇත. ටැංකියේ පතුලේ විශ්කම්භය d වන සිදුරක් ඒ හා සමාන විශ්කම්භයකින් යුතු පියනකින් වසා ඇත. වායුගෝලීය පිඩනය P_0 ද, ජලයේ ඝනත්වය ρ ද වේ.

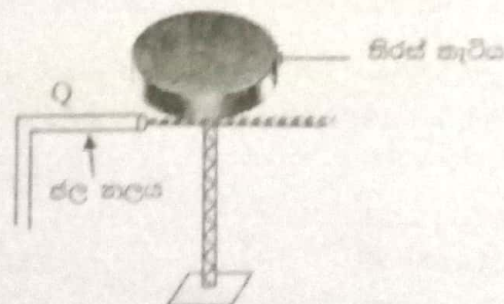
- B ලක්ෂ්‍යයේ පිඩනය (P_B) සඳහා ප්‍රකාශනයක් දී ඇති සංකේත ඇසුරෙන් ලියා දක්වන්න.
- පියන මත ඇතිවන සරල පිඩනය (P) සඳහා ප්‍රකාශනයක් වායුගෝලීය පිඩනය (P_0) ද සලකා ලියා දක්වන්න.
- පියන මත ඇතිවන සරල බලය සොයන්න.

- (c) (i) මිනුම් කමිසරණය ලියා හද නම් කරන්න.
- (ii) මිනුම් කමිසරණය වලටද කන්ට් ලියා දක්වන්න.
- (iii) ඉහත (b) හි හදන්න ජල ටැංකියේ පහළ ඇති සිදුරේ ඇති පියන ඉවත් කළ විට සිදුරෙන් ජලය පිටවන්නේ ඉහත (c) (ii) හි වලටද කන්ට් යටතේ නම්
- (I) A උත්සාහයේ දී ජල අංශුවක ප්‍රවේගය (V_A) ද, B උත්සාහයේ ජලය පිටවන ප්‍රවේගය V_B ද වට V_A හා V_B අතර කම්මන්ටනය විය දී ඇති සංයෝග ඇසුරින් ලියා දක්වන්න.
- (II) V_B හදනා ප්‍රත්‍යාසනයක් d, D, h, ρ, g ඇසුරෙන් ලබාගන්න.
- (III) සිදුරෙන් නැගිටෙන්නට පිටවන ජල ක්ෂණිකය (m/t) දී ඇති සංයෝග මගින් ලියා දක්වන්න.
- (IV) සිදුරෙන් ජලය පිටවීම වැළැක්වීම හඳුනා පියන සිදුර ආකෘතියට ගෙන ආ අවස්ථාවක් සලකන්න. එවිට පිටවන ජලය පියනෙහි වැදී පොලා ගනින්නේ නැතැයි සලකා ජලය මගින් පියන මත ඇතිවන බලය හදනා ප්‍රත්‍යාසනයක් π, h, ρ, g, d හා D ඇසුරින් ලබාගන්න.
- (iv) ටැංකියේ විස්තම්භය සිදුරේ විස්තම්භයට වඩා ඉතා විශාල වූ විට මෙම බලය ඉහත (b) (iii) හි බලය මෙන් දෙගුණයක් වීම පෙන්වන්න.

- (d) ඉහත ජල ටැංකිය පොළවේ සිට යම් උසක රැඳවා තබා තලයක් මගින් ජලය ඉවතට හසු ලබන අවස්ථාවක් ටැංකියේ දක්වේ. ජලය පිටවන තලය සිරස් වන අතර පොළව මට්ටමේ සිට එම තලයට උස 1 m වේ.

- (i) Q තලයේ විස්තම්භය 2 cm වීම සහ එමගින් ජලය පිටවන සීඝ්‍රතාවය $3 \times 10^{-3} \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$ වේ. ටැංකියේ ජල මට්ටම පොළව මට්ටමේ සිට 5.998 m ඉහළින් ඇති මොහොතේ දී ටැංකියේ ජල මට්ටම පහළ බසින සීඝ්‍රතාවය සොයන්න. ($\pi = 3$)
- (ii) Q බවයෙන් නිකුත්වන ජල පිහිර උද්‍යානය විසිතුරු කිරීමට සකසන ලද පිරස්ව භ්‍රමණය කරවිය හැකි අරය 20 cm සහ ස්කන්ධය 10 g වන වෘත්තාකාර තැටියක ජලපිටියට වැදීමට සකස් කර ඇත.

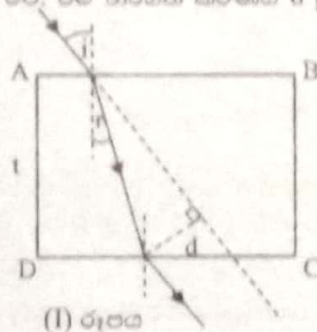
ජල පිහිර ඉහත d (i) හි ප්‍රවේගයෙන් තැටියේ වැදී 15 ms^{-1} ප්‍රවේගයෙන් නික්ම යයි. තැටිය ලක්වන කෝණික ක්වරණය සොයන්න. (ස්කන්ධය m සහ අරය r වන තැටියක අවස්ථිති ඉර්ණය $\frac{1}{2} \text{ m}^2$)

- iii) ජල හතර මගින් තැටිය මත ක්වරණයක් ඇති වූහද තැටිය ඒකාකාර ප්‍රවේගයෙන් භ්‍රමණය වන බව නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය. මීට හේතුව කුමක් විය හැකිද?

06) X හා Y යනු පාරදෘශ්‍ය මාධ්‍යය දෙකකි. X මාධ්‍යයේ නිරපේක්ෂ වර්තන අංකය 1.5 කි. X මාධ්‍යයට සාපේක්ෂව Y මාධ්‍යයේ වර්තන අංකය 0.8 කි.

වික්ෂිප්ත කුහර දී ආලෝකයේ වේගය $3 \times 10^8 \text{ ms}^{-1}$, $\sqrt{5} = 2.2$, $\tan 47^\circ 15' = 0.8$
 $\sin 19^\circ 28' = 0.33$, $\sin 10^\circ 32' = 0.19$, $\sin 41^\circ 45' = 0.66$, $\cos 19^\circ 28' = 0.95$

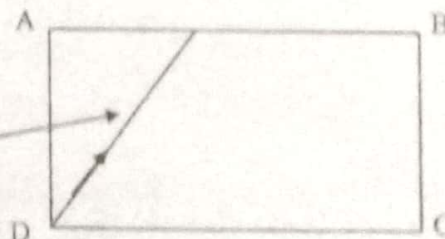
- (A) (i) මාධ්‍යයක නිරපේක්ෂ වර්තන අංකය යනු කුමක්ද ?
 (ii) X මාධ්‍යයට සාපේක්ෂව Y මාධ්‍යයේ වර්තන අංකය සඳහා ප්‍රකාශනයක් මාධ්‍යය තුළ ආලෝකය ගමන් කිරීමේ වේග ඇසුරෙන් ලියන්න.
 (iii) Y මාධ්‍යයේ නිරපේක්ෂ වර්තන අංකය සොයන්න.
 (iv) Y මාධ්‍යය තුළින් ආලෝකය ප්‍රචාරණය වන වේගය සොයමිණිද ?
- (B) පැත්තක දිග 3 cm වන X මාධ්‍යයෙන් සෑදුණු ඝණකයක පහළ පෘෂ්ඨයේ මධ්‍යයේ ඇති O නම් ලක්ෂ්‍යය වස්තුව දෙස එයට ඉහළින් වාතයේ පිහිටි P ලක්ෂ්‍යයේ ඇස තබා ඇති නිරීක්ෂකයකු O හි ප්‍රතිබිම්බය නිරීක්ෂණය කරයි.
 (i) වාතයේ සිටින නිරීක්ෂකයාට O හි ප්‍රතිබිම්බය (I) සෑදීමට අදාළ කිරණ සටහන අඳින්න. (වස්තුවෙන් පැමිණෙන ආලෝක කිරණ දෙකක් පමණක් ප්‍රමාණවත් වන අතර එමඟින් ප්‍රතිබිම්බය සෑදෙන ස්ථානය නිවැරදිව පෙන්විය යුතුය. වර්තනය සිදුවන ස්ථානයේ පහත කෝණය (i) වර්තන කෝණය (r) දෘශ්‍ය විස්ථාපනය d පැහැදිලිව ලකුණු කරන්න.)
 (ii) ඇස පිහිටා ඇති මාධ්‍යයට සාපේක්ෂව වස්තුව පිහිටා ඇති මාධ්‍යයේ සාපේක්ෂ වර්තන අංකය සඳහා ප්‍රකාශනයක් වස්තු ගැඹුර (t) හා ප්‍රතිබිම්බ ගැඹුර ඇසුරෙන් ලියා වස්තුවේ දෘශ්‍ය විස්ථාපනය (d) සඳහා ප්‍රකාශනයක් සොයන්න.
 (iii) ඒ ඇසුරෙන් O වස්තුවේ දෘශ්‍ය විස්ථාපනය කුමක්ද ?
 (iv) පැත්තක දිග t වූ ඝනකයට I රූපයේ ආකාරයට පිහිටවන කිරණය වර්තනය වීමෙන් අනතුරුව නිර්ගත වේ. එම නිර්ගත කිරණය d දුරක් පහත කිරණයෙන් විස්ථාපනය වේ.

(a) එසේ සිදුවන විස්ථාපනය $d = \frac{t \sin(i-r)}{\cos r}$ බව පෙන්වන්න.

(b) මෙම ආලෝක කිරණය 30° ක පහත කෝණයක් සාදමින් පැත්තක දිග 3 cm වූ ඝනකයක AB පෘෂ්ඨයට පහතය වූවේ නම් නිර්ගත කිරණය පහත කිරණයෙන් සිදුවූ විස්ථාපනය සොයන්න.

(C) 2 cm ක් උසැති 40 cm දිග වර්තන අංකය 1.5 වූ ඝනකයකට ලේසර් කදම්බයක් පහත II රූපයේ ලේසර් කදම්බය ඇසුරින් ඇතුළු වේ.

- (i) පූර්ණ අභ්‍යන්තර පරාවර්තනය යනු කුමක්ද ?
 (ii) වාතයට සාපේක්ෂව ඝණකයක සාදා ඇති මාධ්‍යයේ අවධි කෝණය සොයමිණිද ?
 (iii) ඉහත පහතය වන ලේසර් කදම්බය AB පෘෂ්ඨයෙන් අවධි පරාවර්තනය සිදුවේ නම් සිදුවිය හැකි අවධි පරාවර්තන ඝණක සොයමිණිද ?